

Za uboj 16 let. Letos dne 1. julija je bil v Uršnih selih pri Novem mestu ob priliki gasilske veselice smrtno zabaden z nožem Jožef Kobe, posestnik ter pogodbeni poštar, ki je miril razgrajajoče fante. Radi uboja se je zagovarjal dne 21. avgusta pred novomeškim sodiščem Rudolf Šober, 25letni posestniški sin iz Laz. Šober je bil obsojen na 10 let ječe.

Vlom v davčni urad. Na Višnji gori so prostori davčnega urada v Auerspergovem gradu. V noči so se splazili vlomilci skozi razbito omrežje v davčni urad, kjer so najprej izmaknili iz miznice uradnika 200 Din, katere je imel tamkaj shranjene. Nato so se lotili svinjsko nogo glavne železne blagajne, v kateri je bilo 20.000 Din. Do denarja niso prišli, ker se je poprej zdanilo in so morali opustiti težavni posel.

Uboj v prenagleni jezli. V Podslivnici pri Cerknici na Notrajskem sta se sprli sosedji radi kokoši. V kreg sta se vmešala tudi oba sosedja. V hudi razdraženosti je udaril Anton Primožič sosedja z motiko po glavi in mu razbil lobanjo. V ljubljansko bolnico oddani udarjeni je podlegel poškodb.

Dve smrtni žrtvi podivjane surovine. V Trbojeh pri Kranju je zaklal s kuhinjskim nožem Janez Klišič, 25letni hlapec iz Prebačevega, Franca Oslja, 54letnega samskega posestnika. Najpoprej sta pila Oselj in Klišič v krčmi, nato je povabil Oselj brezposelnega hlapca k sebi na dom na žganje. V pijanosti je zahteval Klišič od gostitelja denar, ker mu ga ni dal, je prišlo do krvavega dejanja. Po uboju je zagrabil surovina Osljevo denarnico, v kateri je bilo komaj 300 Din, in je odšel nazaj v gostilno, kjer je pil naprej. Pozneje je sedel na kolo in odpravil proti Smedniku. Med vožnjo se je zaletel z vso silo v posestnika Rozmana, ki je privozil iz nasprotni strani. Rozman je padel v jarek, kjer se je tako poškodoval, da je podlegel poškodbam v ljubljanski bolnici. Klišič se je po trčenju odpeljal k

Rozmanovi ženi, kateri je povedal o moževi nesreči, a prvotni zločin je zamolčal in se je celo skrivil pri Rozmanovi. Posestnika Oslja so našli drugo jutro po uboju mrtvega v hiši. Orožniki so takoj izsledili Klišiča, ki je priznal zločin z izgovorom na pijanost in silobran.

*

Slovenska Krajina.

Črensovci. V četrtek dne 23. t. m. je nekdo ukradel iz veže v »Našem domu« kolo tajniku posojilnice g. Zver Jošku, ki utрпи precejšnjo škodo, ker je bilo kolo še zelo dobro ohranjeno. Okrog 11. ure je opazil, da kolesa ni, pa je mislil, da se je kdo pošalil in mu bo kolo že še vrnil. Do danes ni nobenih sledov za kolesom. To je menda prvi slučaj, da je bilo pri nas kolo ukradeno. — V »Naš dom« se je priselil g. Oroslav Železnik, bivši šolski upravitelj na Srednji Bistrici, ki tu uživa svoj bolezenski dopust. — Raznim »opazovalcem« svetujemo, naj opustijo svoja »opazovanja«, drugače homo začeli mi njihovo pamet opazovati. — Zdi se nam, da nekateri naši lovci ne vedo, da je dovoljeno zajca streljati še le po 15. septembru.

Kobilje. Obmejna občina je naše Kobilje ter leži čisto na severu naše domovine. Živimo radi slabih prometnih zvez skoraj čisto ločeno od ostalih krajev. Saj nas do Dobrovnika, do naše politične občine, loči precej visok hrib in človek rabi eno uro hodā, predno pride v stik z ostalimi soobčani. Mi Kobiljančani smo imeli v nedeljo dne 19. t. m. žegnanje oziroma proščenje sv. Roka. Vsakemu, ki pride prvič na tako proščenje, se vsa opravila službe božje zde kaj čudna. Kajti pridiga se vrši v slovenščini, molitve kakor tudi cerkveno petje pa v madžarščini.

Čentiba. Kakor v večih obmejnih krajih, tako je tudi pri nas precej razvito švercanje ali čmuglanje. Ljudje se vsled slabih gmotnih in gospodarskih razmer ne bojijo tvegati svojega življenja, samo da zaslužijo nekaj denarja in tako omogočijo borno življenje sebi in svoji številni družini. Čeprav je že več ljudi žrtvovalo svoje življenje, si vendar nekateri ne dajo miru, temveč jih tihotapski nagon žene čez

mejo, kjer so v stalni nevarnosti pred očesom postave. Tak izlet na Madžarsko so si privoščili nekateri tudi na praznik Marijinega vnebovzetja dne 15. t. m. Nesli so precej tobaka, a tokrat niso imeli sreče, ker jih je opazil obmejni varnostni organ. Ko jih je ta v imenu zakona pozval, da naj stojijo, so vsi začeli bežati. Ker na večkratni klic »Stojte!« niso hoteli obstati, je stražnik začel streljati ter je ustrelil Murkoviča iz Čentibe, ki je že radi švercanja bil večkrat kaznovan, dočim so drugi zbežali ter ušli. O nesreči smo v kratkem že poročali danes teden.

Turnišče. Že večkrat smo brali na tem mestu o naši tržki občini. Napredujemo v vsakem oziru. Delavci, katerim iz vsega srca privoščimo, da si zaslužijo nekaj denarja, s katerim jim bo dana možnost, da prežive svojo družino, skrbijo po višji zapovedi za to, da se po trgu ne kadi prah. Po cesti namreč razmetavajo debelo plast kamna, a žal ob nepravem času. Kajti cesta je sedaj tako pokvarjena, da večjega tovora po njej sploh ni mogoče peljati, zato se je ljudje izogibajo in vozijo med njivami. Edini poštni avto skrbi za to, da jo nekoliko zboljša. — Tudi v gospodarskem oziru napredujemo. Kajti že trije gospodarji so dali napraviti silosne jame, jame za kisanje zelene krme. Ti napredni gospodarji so gg. Terboča, Zadravec in Kučko. Vsi so je napravili z nekakim negotovim uspehom, ker ne vedo, če bo živina hotela jesti to krmo. Bomo pač videli.

Turnišče. Tukajšnje prostorsko društvo je priredilo dne 12. avgusta pod vodstvom predsednika društva, g. šolskega upravitelja, poučni izlet na banovinsko kmetijsko šolo v Rakičanu. Ob ugodnem vremenu smo si natančno ogledali krasno urejeno drevnino z vrtom in pa vzorno kmetijstvo, kar nas je zelo zanimalo.

Strigova. Ob priliki proslave 600letnice obstoja fare strigovske se je med pontifikalno sv. mašo vsled silnega sunka velike množice ljudi odtrgala ograja z stebrom vred pri cerkvi ter padla 4 m globoko na cesto. Ob tej priliki je padel z ograjo vred domači faran Malester iz Veščice, ki se je poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico v Mursko Soboto. — Med potjo iz Strigove v Čakovec je padel po nesreči z voza prevzvišeni g. dr. Bonifačič,

II. del.

Par mesecev brezskrbnega odpočitka je minulo hitro. Treba se je bilo lotiti resnega pripravljalnega dela za drugo raziskovalno ekspedicijo, koje namen je bil: Družbi zasigurati z odkritjem še nezrabljenih zlatih poljan težke milijone za bodočnost.

Pred vsem moram beležiti dvoje pripovedovanj dveh davno žalostno preminulih iskalcev zlata, ki sta videla nagromadeno zlato, a ga nista mogla odnesti ter izrabiti radi boleznih, nepopisnih naporov in pomanjkanja spremstva. Oba sta končala eden med Indijanci, drugi med iskalci dijamantov, ko sta videla obljubljeni in z zlatom prevlečeno deželo ter sta zaupala rdečkožcem in belim, kje jo je treba iskati.

Indijanci med braziljanskima rekama Rio des Mortes (reka smrti) in Rio Culisehu pripovedujejo to-le:

»Ze mnogo deževnih mesecev (v Braziliji dežuje od oktobra do marca) je minulo, odkar se je

* O drugi ameriški ekspediciji skozi pragozdove in Matto Grosso do novih zlatih polj v Južni Ameriki je izšlo od nemških in angleških članov ekspedicije v zadnjih letih par zanimivih potopisov o težavah ter grozotah po neodkritih pokrajinah Brazilije.

mudil pri nas belokožec. Glava in njegov obraz sta bila pokrita z dolgimi lasi, ki so bili enake barve kakor kamni, katere je imel seboj, rumeni in blesteči. Njegovo telo je bilo raztrgano od ran. Njegove oči so gledale, kakršnih nismo videli nikoli poprej. Znano mu je bilo, kako imenujejo priprosti Indijanci ogenj, veter, vodo in reke. Govoriti je znal indijansčino. Ko je videl, da gre z njim na smrt, je poklical k sebi poglavarja ondotnega plemena in glavarjevega sina ter rekel: »Daleč proti polnoči, tam, kjer pošilja Rio Ksingu četrtič svoje vode v globočine ter jih žene potem v velikem kolobarju na desno, je treba reko zapustiti in potovati na desno, vedno naravnost. Le kar dalje naprej, kakor daleč sega pogled. Pozneje bodo ovirali potnika hribi. Nato tudi cilj ni več daleč ...

Dolga je pot do tja in več nego enkrat se mesec spremenil. Malo divjačine je v oni pokrajini, smrt se smeji potniku skozi veje dreves. Kdor je dosegel cilj, bo našel pesek in kamenje iste barve, kakor jo poseda solnce in kakršno iščejo belokožci ...

Belokožec je potegnil kos zlate rude izpod razcapane obleke, držeč ga na dlani v luč ognja, in je dostavil: »Velike so množine peska ter kamenja, a krog njih prežita strah in pogin. Z velikim spremstvom sem se podal na pot, vrnil sem

ki postane na ta način prav čista. Na ta način očistimo tudi pločevinasto posodo in kuhinjsko orodje. Z razrezanim krompirjem lahko tudi očistimo nože in vilice. Tudi volneno obleko, vezene hč. lahko operemo s krompirjem. Čist, neolupljen krompir nastrgamo, nastrgano maso damo v gorke ali mlačno vodo, v kateri potem operemo brez mila imenovane predmete, nakar jih oplaknemo v čisti vodi, kateri smo dodali malo kisa.

Razlika med rastjo mladenke in fanta.

Rast deklet preneha med 19. in 20. letom. Rast mladega moškega navadno konča s 23. letom.